

СОКОЛСКИ СЛЕТОВИ МОРАВСКЕ СОКОЛСКЕ ЖУПЕ НИШ

Звездан Савић¹, Небојша Ранђеловић¹ и Никола Стојановић¹

¹Факултет спорта и физичког васпитања Ниш

УДК 316.3:796.091.3

САЖЕТАК

Соколство као, изразито словенски, културни, национално-ослободилачки либерални покрет настао у Чешкој 1862. године под идејним вођством чеха Мирослава Тирша. Соколска организација имала је за циљ да повеже све словенске народе у једну целину помоћу физичког вежбања, под паролом „Слобода, братство, једнакост“. Соколску идеју чинила је синтеза вежбања и националне културе. Соколство у Србији представљало је део богате културне и спортске традиције. Соколски слетови, такмичења и јавни наступи представљали су манифестације соколског теловежбовног рада и експонирања соколске снаге. Преко ових манифестација могао се у краћем и дужем временском периоду пратити развој соколске вежбе. Такође, ове манифестације су представљале могућност да се уоче одређени недостаци у раду појединих савеза, жупа и друштава. Уједно су ове манифестације имале и пропагандно - мобилизациони карактер у смислу интересовања за соколски рад и ширење соколске идеје. Моравска Соколска Жупа Ниш реализовала је једанаест (11) слетова у периоду од оснивања 1920. до 1939. године.

Кључне речи: соколство, слетови, жупа, вежбање, такмичења.

Аутор за кореспонденцију
Звездан Савић
zvezdansavic@yahoo.com

1. УВОД

Соколски слетови, такмичења и јавни наступи били су обавезан вид соколског друштвеног, жупског и савезног рада. Исте манифестације биле су

прилика да се соколи међусобно упознају, друже и размене искуства. Познато нам је да су на појединим манифестацијама учествовали припадници војске и школе.¹ У надлежности Југословенског Соколског савеза било је да организује и води сваку јавну приредбу у којој учествује више жупа. Иста организација важила је и за жупске и друштвене јавне наступе. Друштвене јавне наступе водио је старешина уз помоћ збора предњака. Друштва су била у обавези да приређују јавне наступе најмање једанпут годишње. Исте обавезе имале су и Жупе, али су оне имале и обавезу да приреде и један слет или такмичење за друштва која су у њој учлањена. Југословенски Соколски Савез имао је обавезу да приређује јавне вежбе, такмичења и слетове у држави и ван ње уз обавезу жупа да учествују у савезним јавним наступима.²

Сви соколски јавни наступи одвијали су се по прописима о „*Реду јавних наступа*“, који су донети на соколским саборима, а мењани на главним скупштинама ЈСС. У зависности од манифестације (да ли је у питању излет, утакмица или поворка), соколи су били у обавези да обуку и адекватну одећу: свечана одора, вежбаће одело или грађанско одело са соколским знаком. У јавним вежбама, слетовима и такмичењима наступали су у вежбаћем оделу. Треба напоменути да су соколи одбијали да наступају у поворкама заједно са организацијама и друштвима који су класно, политички или верски опредељени.

Док су се такмичењима и јавним наступима једни одушевљавали, други су били њихови огорчени противници, тврдећи, да је актуелна пракса, нарочито у спорту, учинила да се такмичења извргну у своју супротност, односно, да су у спорту она постала сама себи сврха. У њима владају нежељене тенденције једностраности уз исцрпљивање и искоришћавање појединаца, са штетним последицама за њихово телесно и морално здравље. Преовладао је ипак став, да је такмичење значајно васпитно средство у сваком телесном вежбању, па и соколском, јер како је то истицано, „*без такмичења нема правог вежбања, а без правог вежбања нема правог соколства*“. Кроз одређена такмичења и борбу сматра, много боље се развија снага, окретност, одважност, одлучност, пожртвованост и истрајност појединаца.³

Организација, ЈСС, 1925, 74.

Исто, 187.

ССКЈ, 1937, 3.

На жупским, покрајинским и друштвеним слетовима, главни садржај чиниле су „*просте вежбе*“ (за децу, нараштај и чланове)⁴. Одлуком збора жупских начелника и начелница на седници од 7. децембра 1930. године, први пут се уводи у праксу могућност организовања самосталних такмичења у такозваним „*слободним гранама*“: лакој атлетици, пливању, одбојци, које су се до тада организовале у форми дисциплина у склопу обавезног програма соколског такмичења.⁵ Из такмичарског реда (програма) за 1932. годину општа соколска такмичења укључивала су неку врсту „*вишебоја*“. Временом су се у соколству издиференцирала **А) општа обавезна** и **Б) општа слободна такмичења**.

„**Општа обавезна такмичења** била су конципирана у складу са соколским циљем и начелима соколске васпитне методике. Њихов циљ и сврха били су „*развијање снаге и извезбаности свих вежбача*“. Овакав приступ општим обавезним такмичењима, изведен је из Тиршовог начела да се јачати мора свестрано“.⁶ Такође, за све соколе чланове у пракси одређивао се *нижи, средњи и виши разред осмобоја*. Одређени најмањи успех у нижем разреду био је испит за попречну свестрану телесну извезбаност. Виши разред осмобоја одређивао се као обавезан за борбу за мач Његовог Величанства Краља, с тим да се том приликом такмичи на све 4 главне справе.

Општа слободна такмичења објављала су се у свим гранама телесног вежбања било појединачно или у вишебојима. Њихова је сврха била да се појединцима и групама (врстама) пружи прилика да се афирмишу у оним гранама, које су изабрали да се у њима према својим способностима усавршавају изнад просечности. Сваки такмичар се могао такмичити у слободним такмичењима само под условом да се такмичио и у обавезним такмичењима и у њима постигао бар минималан успех. Такмичар преко 22 године старости који је постигао овај минимум успеха у обавезним такмичењима могао се и даље такмичити само у слободним такмичењима, а само под условом ако то жели сам (без обавезе), могао се и даље такмичити и у обавезним. Нараштај се није могао уопште такмичити у слободним такмичењима.

Сваки вежбач, да би се развио што свестраније, требало је да се вољом спрема и такмичи и у обавезним и у слободним саставима такмичења. Нарочито се препоручује, пливање, смучање и борења, а осим тог такмичарског програма требало је изводити још и излете, феријална

Соколска Жупа Београд, Просте вежбе, 1937.

Виктор, Мурник, 1930, 47.

Исто, 57.

путовања и таборовања. Вредновање резултата такмичења вршено је на основу апсолутних вредности уз уважавање само узрасних, а не и других индивидуалних могућности. Соколска вежбања упражњавала су се у школама, војсци и спортским клубовима.

Оваква организација и програм физичког вежбања и надметања имао је и своје противнике. Они су сматрали да је актуелна пракса, нарочито у спорту, учинила да се такмичења извргну у своју супротност, односно, да су у спорту она постала сама себи сврха. У њима владају нежељене тенденције једностраности уз исцрпљивање и искоришћавање појединаца, са штетним последицама за њихово телесно и морално здравље.⁷

Преовладао је ипак став, да је такмичење значајно васпитно средство у сваком телесном вежбању, па и соколском, јер како је то истицао још Ј. Ваничек: „Без такмичења нема правог вежбања, а без правог вежбања нема правог Соколства“.

2. СОКОЛСКА ЖУПА

„Соколска жупа у хијерахији соколске организације је подређена инстанца Савезу а надређена Соколском друштву. Жупско организовање је већ 1919. године имало дугогодишњу традицију, а те године је новом организацијом Југословенског соколства претрпео и извесне измене. Жупе, као ни савез, нису осниване по националном, већ по територијалном основу. Оне су у почетку носиле називе истакнутих историјских личности, имале су у називу националне атрибуте. Касније Жупе носе називе градова у којима им је седиште или назив регија.

Слика бр. 1 Печат Моравске соколске жупе Ниш

На предлог организационог одбора Првог југословенског Соколског сабора у Новом Саду 1919. године, једногласно је прихваћено територијално разграничење жупа. Разграничене су 33 жупе, по критеријуму да се оне равномерно распореде по читавом простору нове државе. Међутим, и овако распоређене жупе нису све добро радиле, а неке нису ни заживеле, па тиме и принцип њиховог распоређивања није

испоштован”⁸ Моравска соколска жупа Ниш основана је 20. јуна 1920. године. Први старешиа био је Јаша Ненадовић, а начелник Богдан Коутек. Одмах по оснивању Жупа је преузела руководећу улогу на територији коју је покривала⁹.

3. СЛЕТОВИ МОРАВСКЕ СОКОЛСКЕ ЖУПЕ НИШ

Соколи су највише пажње посвећивали слетовима и такмичењима. Жупски слетови су по правилу одржавани сваке године у другом граду. Покрајински су одржавани нешто ређе, а Свесоколски са најдужим размаком. Соколски слетови представљали су манифестације заједништва, слоге, јуословенства и свеславенства. Они су били једна врста смотре достигнућа у области физичког вежбања деце, омладине и одраслих грађана. Соколски слетови трајали су по неколико дана. За сваки слет неопходно је било добро се припремити. На њима се нису вежбале само слетске вежбе, већ је то била смотра целокупног рада соколске организације (обавезне слетске вежбе, приказ облика рада појединих друштава, методика рада, и специфичности у раду друштава, али су се одржавала и такмичења у спортским играма и стрељаштву). У наредном делу износе се најзначајније активности Моравске соколске жупе Ниш (МСЖН) на соколским слетовима, академијама¹⁰, јавним часовима и другим соколским манифестацијама (општа такмичења, одржавана су сваке године). У Соколској организацији у Краљевини СХС и Краљевини Југославији одржавали су се слетови, а с обзиром на то ко их је организовао и како, делили су се на нивое: 1) **Друштвени**, 2) **Срески (окружни)** 3) **Жупски**, 4) **Окружни**, 5) **Покрајински**, 6) **Савезни (Југословенски) и Свесоколски (Свеславенски)** који су организовани и реализовани ван државних оквира (Праг – Чехословачка).

У наредном тексту представимо и анализирали слетове Моравске Жупе Ниш.

- **1923. године Жупа одржала свој I слет у Зајечару на игралишту код болнице.** Први жупски слет организован је на игралишту код болнице, и том приликом су соколске чете из Великог Извора, Рготине и Љубичева одржале, између осталог, велику коњичку трку.¹¹ *Аутор је дошао и до података да је*

Документи саборски, 1919, 302.

Звездан, Савић, 2011.

Миладин, Илић, 1998, 49.

Јелица, Илић., 2009, 73.

*исти слет одржан у Зајечару 1922. године на игралишту код болнице.*¹²

- **1926. године 10. јуна (Спасовдан) организован II жупски слет у Прокупљу**¹³. Скупштина СД у Прокупљу одлучила је да се у Прокупљу одржи слет Моравске соколске жупе Ниш. Слет је био одржан 10. јуна 1926. године, на фудбалском игралишту „Југ Богдан“. Поред Моравске учествовали су вежбачи из Скопске, Тимочке, Крагујевачке и Београдске Жупе.¹⁴
- **1927. године организован III жупски слет у Нишу.** После редовене VII седнице старешинства ЈСС, која је била одржана 17. маја 1927. године, Моравска жупа Ниш је послала позиве за свој слет у Нишу и свечано отварање Соколског дома.¹⁵
- **1928. године 3. 6. одржан је IV жупски слет у Пироту.**¹⁶
- **1929. године 2. јуна у Зајечару је одржан V жупски слет.** Слет је одржан на локацији дворишта касарне 20. пешадијског пука „Престолонаследник Петар II“, испод Краљевице. На слету је била изведена и вежба десетине соколаца под називом „Бучи, бучи, море Адријанско“.¹⁷ У току програмских свечаности соколи су присуствовали откривању и освећењу споменика који је град подигао Тимочанима палим у ратовима од 1912. до 1918. године. Одбором за организацију слета председавао је бригадни генерал Влада Милојковић. Свечаност је почела 1. јуна навечерјем и пуцњавом топова, а на војничком гробљу одржан је парастос. По подне истог дана одржане су слетске вежбе у касарни 20. пешадијског пука у Зајечару. Увече после слета приређена је свечана академија са бакљадом.¹⁸
- **1930. године 24. и 25. маја одржан VI жупски слет у Лесковцу.** Соколско друштво Лесковац је на својој седници 16. априла донело коначну одлуку да се слет одржи у Лесковцу 24.

Извештај Гиназије у Зајечару, 1922, 45.

Душан, Мирчетић, 1998, 173.

Јован, Златановић., 1997, 37.

Соколски гласник, IX годиште, ЈСС, Љубљана, 1927.

Миодраг, Милошевић., 1933, 21.

Срђан, Томић., 2011.

Јелица, Илић., 2009, 74.

и 25. маја ове године.¹⁹ Слет је одржан поводом отварања и освећења Соколског дома, чији је дародавац био Живко Стојиљковић, индустријалац из Лесковца и прославе 35 година свог постојања. О овом догађајау тада највише је писано у „Лесковачком гласнику“. Преко истих новина грађани су позивани на гостопримство и срдачност код пријема гостију.

- **1931. одржан VII жупски слет у Неготину од 31. маја до 2. јуна**²⁰. За овај слет су цела Неготинска крајина и сам град Неготин, организовали опсежне припреме, јер се требала манифестовати соколска снага Моравске жупе, снага Крајине и самог града Неготина. Истицало се такође, тада да је Соколство једна неопходна потреба за Крајину. „СД Неготин“ је било носилац соколства у Крајини па је Жупа из тог разлога и одлучила да слет организује у Неготину. Секције су биле задужене и за сарадњу сокола и војске која се такође припремала за слет (слет је пратити и војна музика). За време слета предвиђена је била и манифестација освећења соколске заставе коју је требао да поклони и кумује јој сам Председник владе генерал Петар Живковић²¹.
- **1932. године одржан је VIII жупски слет поново у Зајечару.** Свечани слет је био одржан на дан ослобођења од Турака, у дворишту Зајечарскегимназије. Учествовала су друштва из: Ниша, Пирота, Прокупља, Параћина, Књажевца, Бора, Неготина и Прахова и других градова јужне Србије.²² Поред масовних наступа у слетским вежбама, приказане су и коњичке вештине, које су извели чланови сеоских чета из Рготине и Великог Извора, као и гимнастичке вежбе на справама и трке бициклиста²³.
- **1933.године 4. и 5. јуна одржан је IX жупски слет у Нишу**²⁴. По девети пут соколи Жупе Ниш, сврставају се у све бројније редове да искажу снагу покрета који служи општем добру и моћ Соколства које се залаже за јачање снаге југословенства и васкрс словенства. Овако је у Нишким новинама гласила

Лесковачки гласник, субота 19. април, година X, број 16, Лесковац, 1930, 5.

Лесковачки гласник, 1931. и Неготин и крајина, 1986.

Крајинске новости, број 26. година II, недеља 17. мај, Неготин, 1931, 1.

Документ, *Стотридесет година Зајечарске гимназије*, Зајечар, 1967. .

Јелица, Илић., 2009, 76.

Нишке новине, недеља 4. јун, 1933.

најава за предстојећи слет у Нишу. Исте новине пишу и о распореду, програму за слет. Припреме: Сви соколи такмичари Жупе Ниш, стижу у Ниш у суботу до 17 часова 3. јуна а остали 4. Јуна. По доласку у Ниш сваки вођа друштва предаће тачно бројно стање свога друштва и чета понаособ стамбеном одсеку ради смештаја.

- **1936. године 30, 31. маја и 1. јуна Жупа јеорганизовала X јубиларни Жупски слет у Нишу.** Учествовала су СД из Ниша, Лесковца, Цариброда, Неготина и Куршумлије.²⁵ О овом догађају писала је и „Политика“. У Нишу се првог и другог дана Духова одржао слет Моравске жупе у славу 21-годишњице Нишке резолуције.²⁶ Свечаности су отворене штафетом и дочеком тркача, који су са четири стране из Цариброда, Куршумлије, Неготина и Врања донели у бочицама земљу тих крајева за споменик слободе у Нишу. На тргу Краља Милана учеснике је сачекала свечана бина. Штафете је преузео Радован Димитријевић старшина Жупе, који их је касније предао председнику општине Ниш, господину Драгутину Петковићу. За ову прилику град је био свечано украшен.
- **1939. године одржан последњи XI жупски слет у Крушевцу 28. и 29. маја.** Поводом прославе 550 – годишњице Косовске битке одржан је међужупски слет. Слет је одржан под високом покровитељством бана Моравске бановине Јанићија Красојевића. Припреме и највећи део посла око организације слета спровело је „СД Крушевац“. Соколи су почели да пристижу у Крушевац у суботу 27. маја, али је највећи број сокола и гостију стигао сутрадан 28. маја пре подне, када је стигао и посебни воз који је довезао соколе Соколске жупе Ниш. ²⁷ Учествовало је 70 друштава и чета соколских жупа Крагујевац и Ниш. На игралишту „Цар Лазар“ у Крушевцу 28. маја одржан је слет на коме је учествовала у слетским вежбама, атлетици и гимнастици 5.000 учесника.²⁸

Соколски слетови Моравске жупе трајали су понеколико дана и сви су били добро припремљени. На слетовима се нису вежбале само слетске вежбе, већ је то била смотра целокупног рада соколске организације.

Историја Ниша II, Ниш, 1984, 538.

Политика, 31. мај, 1. и 2. јун, Београд, 1936, 15.

Расински анали, број 5, Крушевац, 2007, 249.

Миланка, Милосављевић., 2003, 183.

Садржали су: *обавезне слетске вежбе, приказ облика рада појединих друштава, методика рада, и специфичности у раду друштава, али су се одржавала и такмичења у спортским играма и стрељаштву.*

4.ЗАКЉУЧАК

Соколски рад и постојање осећао се на идеолошком, политичком, културном, духовном и спортском плану једног народа. Соколство у Србији је представљало део историје физичке културе у Србији, које је имало друштвени контекст. Тако је у Краљевини Југославији Соколство представљало општечовечанску и универзално хуману телесну организацију. Соколство је у физичком васпитању првенствено видело средство за јачање физичког здравља и морала народа, јер је Тирш уважавао мишљење старих Грка о значају телесног вежбања за друштво, тј да оно има значај у васпитању омладине за користан рад, али и одбрану отаџбине. Заштитни знак Српског соколства били су соколски слетови, приредбе и забаве. Као манифестација теловежбовног рада и експонирања соколске снаге, соколски слетови, јавни наступи и такмичења имали су велики утицај на јавни живот у то време. Инсистирало се на томе да сваки вежбач са пуно воље и жеље треба да вежба, али и да се такмичи²⁹. Остваривање соколске замисли захтевало је васпитање тела, али и духа. Соколски слетови били су истовремено промоција државне снаге, јединства идеја, али и снаге Сокола. Такође, Соколски слетови трајали су по неколико дана и било је потребно добро се припремити. На њима се нису вежбале само слетске вежбе, већ је то била смотра целокупног рада соколске организације Поред соколских слетова друштва су организовала и академије³⁰, јавне часове и друге соколске манифестације (општа такмичења, одржавана су сваке године).

Анализом наведених слетова Моравске соколске жупе Ниш, недвосмислено се увађа да је Жупа у наведеном периоду била једна од активнијих у Савезу. Истини за вољу, поједине њене активности нису имале одређени хронолошки редослед, али су свакако биле подстрек за даљи успешнији рад и развој соколства. Поред соколских слетова и између њих Жупа је органозовала утакмице, академије, јавне часове и друге соколске манифестације. Поред хронолошке презентације слетова рад делом

Цветковић, Д., 1998, 81.

Академије су биле приредбе које су биле извођене у салама али и на отвореним вежбалиштима. На њима су биле извођене разне слетске, ритмичке и друге вежбе, „пирамиде“ или скупине и вежбе на справама(*прескоци и вежбе на тлу*). Број вежбача није био велики али је био бољи квалитет вежбања (*М. Илић, н. д., 1998, 49*).

исправља и поједине могуће историјске нејасноће, које се тичу одржавања слетова по годинама, местима и ономе шта се и како вежбало на њима.

ЛИТЕРАТУРА

1. Документ, Стотридесет година Зајечарске гимназије, Зајечар, 1967. године.
2. Документи саборски, 1919.
3. Здравковић, Д. (1991). *Развој соколства у Крушевцу*, Крушевац: Крушевачки гласник, 28. XII
4. Златановић, Ј. (1997). Организација за телесно васпитање у Прокупљу. Прокупље: Соко-Партизан.
5. Извештај Гиназије у Зајечару, 1922.
6. Илић, М. (1998). *Гимнастика у Нишу 1897-1997*, Ниш: Гимнастички клуб.
7. *Историја Ниша II*, Ниш, 1984, 538.
8. Илић, Ј. (2009). *Соколи у Зајечару*, Зајечар: Развитак, бр. 233-234.
9. *Нишке новине*, недеља 4. јун, 1933.
10. *Крајинске новости*, број 26. година II, недеља 17. мај, Неготин, 1931. године, 1.
11. *Лесковачки гласник*, субота 19. април, година X, број 16, Лесковац, 1930.
12. *Лесковачки гласник*, 1931. и Неготин и крајина, 1986.
13. Милосављевић, М. (2003). *Школа грађанских врлина*, Крушевац: Крушевачки зборник, број 9/10.
14. Мирчетић, Д. (1998). *Прокупље и околина између два светска рата 1918-1941*. Прокупље: Народни музеј Топлице.
15. Милошевић, М. (1933). *Соколско друштво Пирот*. Пирот: Просвета, Управни одбор соколског друштва Пирот.
16. Мурник, В. (1930). *Јединствене заповеди за редовно вежбање*. Обавезна за сва друштва ЈСС. Љубљана:
17. Организација, ЈСС, 1925, 74.
18. *Политика*, 31. мај, 1. и 2. јун, Београд, 1936.
19. Расински анали, број 5, Крушевац, 2007.
20. Рукопис „*Под крилом сокола*“ пружио аутор Срђан М. Томић из Зајечара, 2011. године.
21. Савић, З. (2011). *Соколство и Моравска соколска жупа Ниш 1920-1941*. Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања и Универзитетска библиотека „Никола Тесла“.
22. Соколски гласник, IX годиште, ЈСС, Љубљана, 1927.
23. ССКЈ, 1937.
24. Соколска Жупа Београд, Начелство, Просте вежбе, бр. 4, 1937.
25. Цветковић, Д. (1998). *Соколи и соколски слетови 1862-1941*, Београд: Књигопром.

SOKOL RALLIES OF THE MORAVSKA SOKOL PARISH NIŠ

SUMMARY

The Sokol movement, as an expressly Slavic cultural, national-liberational liberal movement originated in Czechoslovakia in 1862 under the patronage of Miroslav Tyrš. The aim of the Sokol organization was to unite all the Slavic peoples through physical exercise, under the slogan "Freedom, brotherhood, equality." The Sokol idea was made up of a synthesis of exercise and national culture. The Sokol movement in Serbia represented a part of a wealthy cultural and sports tradition. The Sokol rallies, competitions and public performances represented the manifestation of the Sokol physical exercise work and the display of Sokol might. Through all these manifestations one could over a shorter or longer period of time track the development of the Sokol exercise program. In addition, these manifestations represented the possibility of noting any drawbacks in the work of certain associations, parishes or societies. At the same time, these manifestations were also of a propaganda-mobilization character in the sense of promoting interest in the Sokol movement and the spreading of the Sokol idea. The Moravska Sokol parish Niš organized eleven rallies from the time it was founded in 1920 to 1939.

Key words: the Sokol movement, rallies, parish, exercise, competitions.

АВТОПРОБЕГИ ОБЩЕСТВА «СОКОЛ» МОРАВСКОЙ ВОЛОСТИ УЕЗДА НИШ

АННОТАЦИЯ

Движение Сокол, как исконно славянское культурное национально-либеральное движение, возникло в Чехословакии в 1862 году под патронажем Мирослава Тырша. Организация «Сокол» была призвана объединить все славянские народы посредством занятий спортом под лозунгом «Свобода, братство, равенство». Идея движения «Сокол» предполагало синтез физической подготовки и национальной культуры. Движение «Сокол» в Сербии представляло собой часть культурной и спортивной традиции. Автопробеги «Сокола», конкурсы и публичные выступления представляли собой проявление физической активности и могущества «Сокола». Все эти спортивные мероприятия, проходившие на протяжении короткого или длительного периода времени, позволяли проследить развитие программы физической подготовки в обществе «Сокол». Помимо этого, вышеуказанные спортивные мероприятия предоставляли возможность выявить недостатки в работе отдельных организаций, уездов или обществ. В то же время эти спортивные мероприятия носили пропагандистско-мобилизационный

характер в плане повишења интереса к движению «Сокол» и в распространении идей физкультурного общества «Сокол». «Сокол» Моравской волости уезда Ниш организовал одиннадцать автопробегов за период с 1920 по 1939 год.

Ключевые слова: движение «Сокол», автопробеги, приход, подготовка, соревнования.

Примљено 10.09.2017.

Одобрено за штампу 11.10.2017.